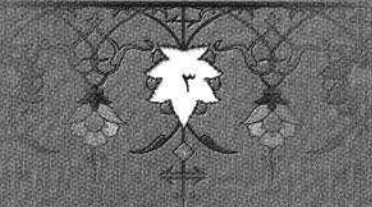

شمس الشموس
علیہ السلام
رام در کلام

امام در کلام تفسیر الشیخ موسی طهرانی، تهیه و تنظیم موسسه فرهنگی هنری عاشورا

قم: حوزه علمیه قم، مرکز نشریت حوزه‌های علمیه خوارزم، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۴

۱۳۴ ص، ۱۵×۹۵ برسم

978-600-378-085-9

هجا

طوبین موسی (ع)، امام هشتم، ۴۱۵۲ - ۴۱۰۳ - نظریه در بینه داشت

Ali ibn Musa, Imam VIII -- Views on Imamate

موسسه فرهنگی و هنری عاشورا
حوزه علمیه قم، مرکز نشریت حوزه‌های علمیه خوارزم، مرکز نشر هاجر

۴۴۶۵۲۸۶ ۹۵۷/۲۹۰/۸۲۰/۱۳۹۴ ۳۵/۲۷۷۲

نام کتاب: امام در کلام تفسیر الشیخ موسی طهرانی
تیر و تخفیم: موسسه فرهنگی هنری عاشورا
ناشر: مرکز نشر هاجر (وابسته مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خوارزم)
نوبت چاپ: اول از استان قم
شمارگان: ۱۰۰۰
تعداد صفحات: ۱۳۴ صفحه
قیمت: ۲۴۰/۰۰۰ ریال
چاپخانه: زلال کوثر

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۰۸۵-۹

نشانی: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، واحد ۱۱۴ تلفن: ۳۱۰۱۵ - ۳۷۸۴۲۵۴۳ پیامک ۳۰۰۰۲۱۴۴۴۰
Hajar@whc.ir Hajar.whc.ir

فهرست مطالب

۷	مفهوم حوزه
۱۵	ولایت مکتبه
۸۷	امام در کلام شمس المومنین
۸۹	اختلاف مردم در باره‌ی امامت
۹۱	آغاز سخن امام علیه السلام و حجت از قرآن
۹۱	قرآن، امامت را اکمال دین می‌نماید
۹۳	انکار امامت معادل کفر
۹۵	امامت برتر از مقام نبوت
۹۷	امامت در برگزیده‌گان الهی
۹۹	امامت مخصوص پیامبر و اهل بیت علیهم السلام

۱۰۱	.....	امام در اسلام
۱۰۳	.....	امام در بحران
۱۰۷	.....	امام و مردم
۱۰۹	.....	مقام امام دست نیافتنی
۱۱۵	.....	دعوت قرآن به امام
۱۱۷	.....	ویژگی های امام
۱۲۷	.....	کمرای مردم به خاطر سپری از فریاد اسلامی
۱۳۱	.....	فهرست تفصیلی

www.ketabonline.com

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هر انسانی دارای مطالبه و لیبستی‌های خاص خود است و در زندگی راهی را
می‌پیماید که در راستای رسیدن به بهره‌مندی بیشتر از آن خجسته‌ها و خواهش‌ها
باشد تا جایی که حتی می‌تواند عاقد و بی‌عقد و بی‌آرزوی وسطی، تا نشیتم و تمامی در
تعیین مسیر یا عمل کرده‌ای واقعی انسان ندارد و جوهره‌ی اخلاقی‌اش را در حریت
واقعی آدمی بعد غالب در انجام کارهاست.

تعداد کارها و حوزه‌های مختلف فعالیت انسان، بیش از احتیاج و نیاز به آن‌ها
باشد، همین‌گونه کوفی علائق و تفاوت در انتخاب‌های اوست.

چنانکه می‌بینیم برخی به تلاش‌های بدنی علاقه‌مند و گروهی دیگر به کارهای فکری
و ذهنی. عده‌ای در یادگیری و دانش‌آموزی و هنرمند گروهی استادکار
مشاغل فنی‌اند و گروهی دیگر در زمینه‌های پیشرفت‌های علمی.

هیچ انسانی نیست که انتخاب‌های خاص خود را نداشته باشد و گاهی این دلچسپی
به یک مطلب تا جایی در انسان ریشه‌دار و عمیق می‌شود که همه‌جا و اوقات

او را به خود مشغول می‌سازد و برای رسیدن به کمال و قلّه‌ی موفقیت در گرایش

خود همی عمر خود را هم سزینمی سازد.

ز این میان ازین راه های مختلف پیش رود زندگی و رویکردهای متفلسفانه

و انتخاب های مختلف آن، آنچه از اهمیت عین قابل مقایسه با دیگر انتخاب ها

برخوردار است و نقش تعیین کننده دارد و از حیث اعتبار از حد سلیقه و علاقه

فرا تر رفته و روش زندگی انسان را به صورت بنیانی تغییر می دهد؛ عقیده های او یا

همان جهان بینی و مکتب فکری و اعتقادی اوست.

به حقیقت این باورهای ماست که مفهوم و محتوای زندگی ما را می سازد و رزقا

و کردار ما را شکل می دهد تا جایی که از دیدگاهی فراتر، همه می یابند عمل انسان را

اعتقاد نیت و قصد او بر شمرده اند و نه رفتار و کردار او! فرمایش قرآن یاد آور
همین نکته است که: (کل فعل علی شاکته) هر مخلوقی بر شاکه می جوید خویش
رفتار می کند و انتخاب می نماید. به همین دلیل اعتقادات هر انسانی چون ریشه و محور
برای کردار و رفتار است آنچه مجال بروزی یابد، ثمره و میوهی درخت باو
و قصد نیت او شمرده می شود.

با توجه به آنچه آمد نیازی به یاد آوری اهمیت و امتیاز دریافتن باور و اعتقاد
صحیح نیست و تنها در تکمیل آنچه گفته شد ذکر این مطلب بدون آنست بخاند بود که

۱ - سورهی اسراء ، آیهی ۸۴ : همگی بر آنچه صورت گرفته اند عمل می کنند .
در روایات آمده یعنی بر نیت و باور درونی رفتار می کنند.

علمای اخلاق گفته‌اند هر انسانی به قدر اعتقاد و ایمان خویش از فضل خداوند
بهره‌می‌برد و از دریای لطف او بهره‌می‌یابد. و این ترجمان کلام مبارک امام محمد
علی با صلوات الله علیه است که فرموده‌اند: **الثقة بالله ثمن لكل حالٍ وسلم**
لكل حالٍ

حال که اهمیت اعتقاد صحیح را تراکند ندیم؛ باید بدانیم که امامت از مهم‌ترین ارکان
اعتقادات الهی و اسلامی است و در باور شیعیان این رکن موجب برپایی خاندانی
ایمان پذیرفته‌شدن توحید و اتام و اکمال رسالت حضرت خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله

۲- بحار، ج ۷۵، ص ۳۶۴: اطمینان و باور به خدا، بهای هر امر گرانبه‌ایست و
نردبان برآمدن بر هر امر بلند است.

برشمرده می‌شود.

آنچه در این کتاب از دریای معارف خاندان رسالت انتخاب شده کلام بسیار
حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام درباره‌ی جایگاه، مقام امامت و ویژگی‌های امام
و پیشوای الهی است. در کتاب بر صحت ادعای اگاهی مؤمنان از فضائل و اختصاصات
پیشوای مقتدای شان ژرف‌تر باشد. پایه‌های این شان محکم‌تر و سکونت و اطمینان
قلبی آنان در مواجهه با فتنه‌ها و ظلمت‌های کفر و استبداد از زمان بیشتر خواهد بود. لذا
امیدی رود که با تأمل و تعمق در این کتاب و دیگر فرمایشات این بزرگوار علیه السلام
، بهره‌ور در یافتن عظیم‌تری از معارف و عرفان اصیل اسلامی و دین برگزیده الهی

داشته باشیم.

دیپان، از محضر مبارک حضرت بقیۃ اللہ، امام حجت بن الحسن المہدی

عجل اللہ تعالی فرجه الشریف قبول و عنایت حضرتش را امید می برم.

مدیر حوزه علمی علیہ می اہران

محمود رضا جمشیدی

www.ketab.ir

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیر مجموعه
۴۱	اختلاف مردم درباره‌ی امامت	۱	راوی خبر، عبدالعزیز بن مسلم
		۲	روز جمعه، در مسجد جامع مرو
		۳	اختلاف نظر مردم درباره‌ی امامت
		۴	حضور خدمت امام رضا <small>علیه السلام</small> و گزارش اختلاف مردم
۹-۵	آغاز سخن امام <small>علیه السلام</small> و بیعت با قرآن	۵	مردم در موضوع امامت آگاه نیستند
		۶	بین اسلام کامل است. امامت در آن بیان شده.
		۷	قرآن را که صحیح و بی‌خطا است نازل فرموده
		۸	همه‌ی حلال و حرام را در قرآن است
		۹	قرآن می‌فرماید: در این کتاب چیزی را فرود نگذاریم

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیر مجموعه
۱۵-۱۰	قرآن، امامت را اکمال دین می‌نماید	۱۰	در آخرین حج بر پیامبر ﷺ نازل فرمود: دین تان را کامل ساختم
		۱۱	امامت، همان اکمال دین است
		۱۲	پیامبر ﷺ همی دانستی های دین را بیان فرمود
		۱۳	راه سعادت را نشان داد
		۱۴	علی علیه السلام را امام و پیشوای مردم تعیین فرمود
		۱۵	آنکه مردم نیازمند آن بودند آشکارا بیان کرد
۱۷-۱۶	انکار امامت، معادل کفر است	۱۶	مسئله امامت، مسئله اکمال دین و مسئله کتاب خدا و کافر است
		۱۷	آیا مردم امامت را می‌شناسند تا در آن اختیار داشته باشند؟

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
۲۲-۱۸	امامت برتر از مقام نبوت	۱۸	جایگاه امامت رفیع تر از خرد و فهم مردم است
		۱۹	امامت برتر از نبوت و خلیل بودن ابراهیم <small>علیه السلام</small>
		۲۰	خداوند می فرماید: تو را به امامت برگزیدیم
		۲۱	امامت به شکران نمی رسد
		۲۲	امامت به نص قرآن مخصوص مصومین و برگزیدگان
۲۶-۲۳	امامت در برگزیدگان الهی	۲۳	خداوند امامت را در نسل پاکان قراردادده است
		۲۴	آئین امامت کبریا فرمان ماعلی می کنند برگزیدیم
		۲۵	امامت و خلیفه از صالح ابراهیم <small>علیه السلام</small> تا پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small>
		۲۶	سزاوارترین مردم برگزیدیم <small>علیه السلام</small> پیروان او و پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> و مؤمنان هستند

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
۲۳-۲۷	امامت مخصوص پیامبر ﷺ و اهل بیت ﷺ	۲۷	پیامبر ﷺ امامت را پس از خود بر فرمان الهی بر جمعی علی ﷺ قرار داد
		۲۸	پس از او در نسل برگزیده‌ی علی ﷺ خواهد بود
		۲۹	قرآن می‌فرماید: بر ایشان دانش و ایمان عطا شده
			امامت تا قیامت در نسل علی ﷺ است چون پس از محمد ﷺ پیامبری نیست
		۳۱	چون مردم ندانند می‌توانند امام انتخاب کنند؟
		۳۲	تفاوت بین ائمه و اوصیا و میراث اوصیا
		۳۳	امامت، جانشینی است و در پی پیامبر ﷺ و مقام امیرالمؤمنین ﷺ

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
۳۸-۳۴	امام در اسلام	۳۴	امام ریسان ناکستنی دین و موجب عزت مؤمنان
		۳۵	امام پیکره‌ی بانده‌ی اسلام و شانه‌ی سرفراز آن
		۳۶	امام، موجب کمال احکام اسلام و اجرای حدود و آن
		۳۷	امام، مبلغ فراین الهی و مدافع حریم ربوبی
		۳۸	امام، دعوت‌کننده‌ی حکیم و موعظه‌گر نیکو
۴۶-۳۹	امام در جهان	۳۹	امام، خورشید بانده‌ی جهان خلقت
		۴۰	امام، ماه تابان شب‌های خلقت
		۴۱	امام، رتق‌کننده‌ی کرباب‌های حلاکت
		۴۲	امام، آب‌گواران‌های سخنان هدایت
		۴۳	امام، نور هدایت برای گمشدگان

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیر مجموعه
		۴۴	امام، ابری پاینده و پرباران
		۴۵	امام، آسمانی سایه افکن و زمینی گسترده
		۴۶	امام، چشمه‌ی جوشان و گلستانی پر نشاط
۵۳-۴۷	امام و مردم	۴۷	امام، پدر خیرخواه و پناه بندگان خدا
		۴۸	امام، امین و حجت خدا و جانشین او در زمین
		۴۹	امام، معصوم و پاک، عالم و شکیبا
		۵۰	امام، ربه و وارثین و موجب سرافرازی مسکین
		۵۱	امام، یگانه‌ی راه و بدون جایگزین
		۵۲	امام، جامع فضائل اعیان و سوی خدا
		۵۳	امام، دور از دسترس شناخت و آفتاب مردم

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
۶۸-۵۴	مقام امام دست نیافتنی	۵۴	عقل و خرد در فهم مقام او سرگردان و ولانده
		۵۵	بزرگان در برابر امام کوچک و خطاب و تعریف او عاجز
		۵۶	حق یک شان و یک فضیلت امام رانی توان وصف کرد
		۵۷	راه یافتن به حقیقت امام ناممکن است
		۵۸	امام چون ستاره از دسترس همه دور است
		۵۹	این مقام آسمانی کجا و انتخاب مردم کجا!
		۶۰	کمال و اندامت جز در اهل بیت <small>علیهم السلام</small> است!؟
		۶۱	در غایت آرزوی باطل نمودند
		۶۲	به پرگانه‌های سعادت در افتادند
		۶۳	می‌خواهند باندیشه‌های گمراه، امامی برای خود بترانند

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
		۶۴	خدا بکشد آن دارا به کجای می روند؟
		۶۵	مطلب بزرگی را خواستار شدند و به کجای دور افتادند
		۶۶	به سرگردانی افتادند چون امام را رها کردند
		۶۷	شیطان فریشان داد با این که می دانستند
		۶۸	از انتخاب خدا و فرستاده اش سرتاقتند به آنچه خود می پسندیدند
۷۶-۶۹	دعوت قرآن به امام	۶۹	وقت تن می فریاد: خداوند هر که را بخواهد برمی گزیند و سپاس آنقدری ندارند
		۷۰	می فریاد: چون خدا پدید بر فرمانی دادند مومنان دیگر آنقدری ندارند

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
		۷۱	می فریاد: آیا کتابی دارید که به شما اجازه داده تا حرکت را می خواهید بتوانید انتخاب کنید
		۷۲	آیا در قرآن تدبیر نمی کنند؟
		۷۳	یا خدا بر دل ایشان قفل نهاده است!
		۷۴	یا گفتند شنیدیم در حالی که نمی شنیدند!
		۷۵	و گفتند شنیدیم و سرپیچی کردیم!
		۷۶	بلکه این منقل خداست که به حرکت نخواهد می دهد
۶۴-۷۷	ویژگی های امام	۷۷	امام، دانشمندی که در او راه ندارد و سرپرستی که سستی در زد
		۷۸	امام، کانون قداست و زهد و علم

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
		۷۹	دعای پیامبر ﷺ در حق امام اجابت شده و از نسل فاطمی پاک است
		۸۰	طنبی در نسب ندارد و خندان او برترین تبار است
		۸۱	امام از اشراف نسل هاشم و پسنیده‌ی خداوند است
		۸۲	علی جوشان و علمی کامل دارد و واجب‌الاطعام است
		۸۳	برپا دهنده‌ی امر خدا و خیر خواه بندگان خداست
		۸۴	عالم علم و حکمت پنهان و مخزون الهی است
		۸۵	علم و دانش را به هر مردمی مردم روزگار است
		۸۶	قرآن می‌فریاید: حکمت بسیار و کثیر است
		۸۷	می‌فریاید: پیشوایی کسی است که در دانش و نیرو فزونی دارد

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
		۸۸	خداوند پیامبر ﷺ می فریاد: فضل خدا بر تو بزرگ است
		۸۹	دباره‌ی المان اهل بیت <small>علیهم السلام</small> می فریاد: حکومت عظیمی در اختیار آنان قرار دادیم
		۹۰	امام دارای سده‌ی صدر امامت و علم به دانش
		۹۱	امام دپانخ پنچ پرشی فرو نمی ماند
		۹۲	امام مصوم است و از هر لغزشی مصون
		۹۳	حکام امام برای حجت و شاهد بودن بر خلق
		۹۴	این عمل خداست که به حرکت نخواهد می دهد
۱۰۰-۹۵	کمرای مردم به خاطر سرپیچی از فرمان الهی	۹۵	آیا انتخاب مردم می تواند ویژگی های امام را داشته باشد؟

شماره فراز	موضوع اصلی	شماره	زیرمجموعه
		۹۶	به خدا سوگند که از حق تجاوز کردند
		۹۷	کتاب خدا را پشت سر انداختند
		۹۸	خداوند نیز آن‌ها را نکویش فرموده است
		۹۹	مرگ بر آنان و نابود باد کردارشان
		۱۰۰	خداوند اول کردن کشان مهر می‌نهد